

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul societății comerciale „Linavan” societate cu răspundere limitată, avocatul Ghenadie Odobescu împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „Linavan” societate cu răspundere limitată împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ, –

c o n s t a t ă :

La 21 decembrie 2016, societatea comercială „Linavan” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată SC „Linavan” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii menționează că, la 29 octombrie 2016, deținea pachetul de acte obligatorii pentru vămuirea mărfii, și anume: factura; documente de transport; actele permissive. Însă, pentru calcularea valorii în vamă conform metodei nr. 1, organul vamal a solicitat neîntemeiat declarantului prezentarea unor acte suplimentare.

Revelă reclamanta că, s-a conformat solicitărilor organului vamal și pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda 1, a prezentat documentele suplimentare, însă, organul vamal neîntemeiat a considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1, deoarece marfa prezintă risc de subevaluare, fără a specifica riscul: determinat sau potențial. Totodată, a indicat că documentele prezentate de declarant nu sunt suficiente pentru calcularea valorii în vamă a mărfii și necesită prezentarea unor acte suplimentare.

Opinează că organul vamal trebuia să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației prezentate de plătitorul vamal și în baza informației deținute de organul vamal conținută în sistemul informațional ASYCUDA WOLRD.

Astfel, Biroul Vamal Briceni neîntemeiat a refuzat calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1 pe motiv că SC „Linavan” SRL nu a prezentat în vamă toate

actele necesare, deoarece ei au prezentat la cererea autorității vamale, toate actele necesare calculării valorii în vamă a mărfii importate după metoda 1.

Evocă faptul că, organul vamal a aplicat eronat și din motive neînțelese altă metodă decât cea stipulată la art.11 din Legea cu privire la tariful vamal, or, examinând declarația vamală, Biroul Vamal Briceni a efectuat rectificări majorând valoarea plăților vamale, stabilind că valoarea plăților vamale pentru marfa importată este alta decât cea declarată de SC „Linavan” SRL, calculată după o altă metodă decât cea prevăzută de art.11 din Legea cu privire la tariful vamal.

Menționează SC „Linavan” SRL că a declarat valoarea mărfii importate în baza tranzacției și a prețului achitat.

Invocă faptul că, prin acțiunile ilegale ale Biroul Vamal Briceni i-au fost lezate drepturile protejate de lege și consideră oportun de a recalcula valoarea mărfii importate de SC „Linavan” SRL la 29 octombrie 2016 și valoarea în vamă urmează a fi calculată conform art.11 din Legea cu privire la tariful vamal, reieșind din suma de 1 733 dolari SUA și a restitui suma încasată excedentar în mărime de 5 972,06 lei, ceea ce constituie diferența dintre sumele încasate conform DVV-1 și DVV-2.

Subsecvent, susține că prin acțiunile Biroului Vamal Briceni i-a fost cauzat un prejudiciu moral, manifestat prin faptul că ore și zile la rând a fost „hărțuit” și ținut în vamă pentru a explica/argumenta de ce urmează vămuirea mărfii conform metodei 1, neîntemeiat a fost impus să prezinte documente suplimentare care nu erau obligatorii pentru calcularea valorii mărfii potrivit metodei 1, circumstanțe care în esență au impus cheltuieli suplimentare pentru combustibil, cheltuieli aferente întreținerii alimentare a șoferului mașinii care transporta marfa și achitarea unui salariu suplimentar.

Datorită acțiunilor abuzive ale organului vamal, materia primă care era importată a fost reținută neîntemeiat în vamă și a ajuns cu întârziere, fapt ce a tulburat, întrerupt și stopat activitatea întreprinderii, circumstanță care la rândul său a generat neonorarea termenilor contractuali cu alți agenți economici cărora le realiza marfa finită, pierderea unor clienți importanți și știrbirea reputației profesionale.

Solicită admiterea acțiunii; anularea actului de inspecție nr.2050I12267 din 29 octombrie 2016, emis de Biroul Vamal Briceni, anularea declarației vamale DV-2 și declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-2), cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizata DVV-1); obligarea Biroului Vamal Briceni de a revizui modul de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importată de SC „Linavan” SRL la 29 octombrie 2016 conform metodei 1; încasarea din contul Biroului Vamal Briceni în beneficiul SC „Linavan” SRL suma de 5 972,06 lei, ce constituie diferența dintre sumele încasate conform DVV-1 și DVV-2; încasarea din contul Biroului Vamal Briceni în beneficiul SC „Linavan” SRL suma de 5 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral; compensarea din contul Biroului Vamal Briceni în beneficiul SC „Linavan” SRL a cheltuielilor judiciare în mărime de 5 000 de lei.

Conform pct. 1 lit. a) al Ordinului nr. 429-0 emis de Serviciul Vamal al Republicii Moldova la 18 noiembrie 2016 (vol. I, f.d. 276 recto-verso), Birourile Vamale Bălți și Briceni fuzionează prin contopire, formând Biroul Vamal Nord.

Prin încheierea Judecătoriai Edineț (sediul Briceni) din 22 martie 2017 (vol. I, f.d. 281-288) s-a strămutat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ spre judecare la Judecătoria Bălți.

Prin încheierea Judecătoriai Bălți din 27 aprilie 2017 (vol. I, f.d. 287 recto-verso) s-a transmis cauza Curții de Apel Bălți pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 20 mai 2017 (vol. II, f.d. 4-5 recto-verso) s-a constatat competența Judecătoriai Bălți sediul central la judecarea prezentei cauze și s-a remis cauza pentru judecare în fond.

Prin hotărârea Judecătoriai Bălți (sediul central) din 04 iulie 2017 (vol. II, f.d.55, 61-64 recto-verso) s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ.

Întru fortificarea soluției adoptate, prima instanță a reținut dispozițiile art. 178 alin. (1) lit. a) și c) și art. 179 din Codul vamal, art. 7, 8, 17 din Legea cu privire la tariful vamal.

Aderent, prima instanță a notat că, în conformitate cu prevederile pct. 73 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005, dacă există îndoieli privind exactitatea informațiilor sau a documentelor furnizate pentru determinarea valorii în vamă, organul vamal poate solicita importatorului să prezinte justificări suplimentare, inclusiv documente sau alte evidențe. Dacă informațiile și documentele prezentate nu sunt în măsură să dovedească exactitatea valorii în vamă declarate, organul vamal are dreptul să refuze determinarea valorii în vamă pe baza prețului de tranzacție. Înainte de a lua o decizie finală, biroul vamal comunică importatorului, în scris, la cerere, motivele refuzului. În același mod se procedează și în cazul în care importatorul nu prezintă, în termenul stabilit, documentele solicitate de organul vamal.

Astfel, prima instanță a conchis că, Biroul Vamal Briceni just a aplicat metoda de rezervă și a întocmit actul de inspecție din 29 octombrie 2016, deoarece declarantul SC „Linavan” SRL nu a prezentat tot setul de documente solicitate de către colaboratorul vamal pentru confirmarea valorii în vamă a produselor lemnoase importate, iar cele prezentate conțin date contradictorii. Or, în urma examinării valorii în vamă, din actele prezentate de declarant, s-a stabilit o discrepanță considerabilă prin compararea valorii mărfurilor evaluate cu valoarea mărfurilor identice/similare existente în Sistemul Informațional al Serviciului Vamal, iar valoarea în vamă a mărfii declarate fiind sub nivelul valorii de producție.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 (vol. II, f.d. 136, 137-142) s-a respins apelul declarat de SC „Linavan” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Bălți (sediul central) din 04 iulie 2017.

La 02 noiembrie 2017, reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii integrale a acțiunii (vol. II, f.d. 150-158, 159).

În motivarea recursului reiterează circumstanțe similare celor înserate în cererea de apel și menționează suplimentar că, concluzia instanței de apel precum că coeficientul de 0.7 (formula pentru calculul unui metru cub de lemn) nu este indicat în nici un document prezentat la vămuirea mărfii este eronată, deoarece acest coeficient este prevăzut în contractul nr. 1/2016 din 04 ianuarie 2016. Astfel, documentele prezentate la vămuirea mărfii importate nu trebuie să conțină coeficientul de 0.7, ci prețul prevăzut de contract care a fost calculat după această formulă.

La fel, consideră greșită opinia instanței inferioare cu privire la faptul că declarantul nu a prezentat documentul care confirmă calitatea mărfii importate și că în price-list nu sunt reflectate condițiile de livrare, volumul mărfurilor, calitatea mărfii ș.a., or, aceste trebuie introduse în invoce și în contractul de vânzare-cumpărare și nu după cum menționează instanța.

La fel, opinează că instanța de apel greșit a conchis că declarantul nu a prezentat reducerile oferite de vânzător, or, în cazul în care există asemenea reduceri la marfa importată ele urmează a fi indicate în contract.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau

în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs consideră calea de atac ca fiind demarată în interiorul termenului legal, deoarece actul judecătoresc de dispoziție recurat datează cu 26 septembrie 2017 (vol. II, f.d. 136, 137), iar cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 02 noiembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (vol. II, f.d. 159).

Completul de admisibilitate apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile reprezentantului recurenteii conținute în cererea de recurs precum că, la soluționarea litigiului, instanțele inferioare au examinat superficial și au interpretat în mod eronat normele legale pertinente speței.

Or, conform dispozițiilor articolul 178 alin. (1) lit. a) și c) din Codul vamal, declarantul este obligat să declare mărfurile și mijloacele de transport conform procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative; și să prezinte organului vamal documentele și informațiile suplimentare necesare vămuirii.

Subsecvent, articolul 179 din Codul vamal prescrie în alin. (1), (2), (3) și (4) că, declarația vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii. Organul vamal este în drept să ceară informații suplimentare pentru a verifica datele din declarația vamală sau din alte documente prezentate. Lista de documente și informații suplimentare care trebuie prezentate o stabilește Serviciul Vamal. Organul vamal este în drept să stabilească termenele de prezentare a documentelor lipsă și a informațiilor suplimentare.

Aderent normei generale, Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005, consemnează că, la efectuarea controlului documentar (culoarul galben de control vamal), controlului fizic (culoarul roșu de control vamal) sau controlului ulterior (culoarul albastru de control), suplimentar la actele menționate la pct. 29¹ se vor prezenta acte care confirmă toate datele indicate în declarația vamală. În cazul în care actele prezentate de declarant nu confirmă toate datele din declarația vamală, organul vamal poate solicita prezentarea altor informații necesare acordării liberului de vamă.

Cu referire la circumstanțele speței, instanța de recurs atestă că, odată ce autoritatea vamală a constatat că, informația conținută în actele prezentate de declarantul SC „Linavan” SRL nu confirmă pe deplin valoarea anunțată a mărfii importate și a solicitat declarantului SC „Linavan” SRL prezentarea

informațiilor/documentelor suplimentare necesare pentru aplicarea consecutivă a metodelor de determinare a valorii în vamă, recurenta SC „Linavan” SRL avea obligația pozitivă de a demonstra diligență și a se conforma cerințelor legale ale autorității vamale, prezentându-i informațiile/documentele solicitate suplimentar.

Distinct normelor precitate și obligațiilor sale, SC „Linavan” SRL nu s-a conformat cerințelor legale și ale organului vamal și nu a prezentat actele cerute de ultimul, indicând că „Nu putem prezenta documentele solicitate” (vol. I, f.d. 214, 215), astfel, cu titlu de consecință intervenind *uno actu* aplicarea metodei 6 de rezervă.

Finalmente, completul de admisibilitate conchide că, ipoteza relevantă certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece reprezentantul recurenteii nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului reprezentantului recurenteii cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu a depus prezenta cerere de recurs după ce prima a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii SC „Linavan” SRL i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de

reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Ghenadie Odobescu împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan